חסידות מפורשת

מתוך ספר

"דגל מחנה אפרים"

פרשת תצוה

להגה"ק

רבי משה חיים אפרים מסאדליקוב

זיע"א

תוכן העניינים

הקדמה.....א

פרק א: על ידי דבורים בקדושה מתעלים ניצוצות הקדושים.....ג

פרק ב: עיקר תכלית העבודה הוא להעלות השכינה.....ו

ניתן להשיג מדי שבוע

לתרומות, הערות

אה"ק: 03-7200159

ארה"ב: 718-9260874

gmail.com@9260874

עבור גליון "שפת אמת המבואר" - נא להרשם באימייל

לשמוע השיעור בשפת אמת

בא"י -0732951385,

בארה"ב (קול הלשון)

7183952440/3/1/2/9

יו"ר המערכת:

הרב יהודה הלוי וינגרטן - עורך ראשי

הרב מרדכי יעקב שווייד (מח"ס מנחת חיים)

חברי המערכת:

הרב אברהם ענגלענדער

הרב שמחה פרידמאן (עורך הגליון "אהבת שלום המבואר")

הרב יעקב שרגא לויפער

יסוד החסידות

ביאורים על ספרי חסידות

תצוה

הקדמה

במאמר זה נתבאר ענין המוזכר רבות בספרי החסידות והוא יחוד המחשבה והדיבור, אשר על ידו תיקון כל העולמות. ביאור הענין הוא, כי הנה בדבר ה' שמים נעשו וכן כל הברואים שבעולם נבראו על ידי אותיות הדיבור, ולא רק בריאתם הראשונה היא בדיבור, אלא התהוותם התמידית מאין ליש היא ג"כ על ידי הדיבור, דבר ה' המחיה את כל העולמות[א], ונשמע לעולמות תמיד.

וכמו שבעולם העשיה, אשר תכליתו להיות משל ומרכבה לעולם העליון, הדיבור אינו כינוי להברת קול בעלמא אלא דווקא לגילוי המחשבה או השכל בכח הקול והדיבור, אשר מטעם זה קול בכיה או צחוק אינו נחשב דיבור אלא דווקא בהגלות אותיות המחשבה על ידי אותיות הדיבור, כמו כן דבר ה' הזה אשר ממנו הויית כל הנבראים, אשר הוא בחינת

הוספות והערות

א. ראה בשער היחוד והאמונה (תניא) פרק א: הנה כתיב לעולם ה' דברך נצב בשמים ופי' **הבעש"ט** ז"ל כי דברך שאמרת יהי רקיע בתוך המים וגו', תיבות ואותיות אלו הן נצבות ועומדות לעולם בתוך רקיע השמים ומלובשות בתוך כל הרקיעים לעולם להחיותם, כדכתיב ודבר אלהינו יקום לעולם ודבריו חיים וקיימים לעד כו', כי אילו היו האותיות מסתלקות כרגע ח"ו וחוזרות למקורן היו כל השמים אין ואפס ממש והיו כלא היו כלל, וכמו קודם מאמר יהי רקיע כו' ממש, וכן בכל הברואים שבכל העולמות עליונים ותחתונים ואפי' ארץ הלזו הגשמית ובחי' דומם ממש, אילו היו מסתלקות ממנה כרגע ח"ו האותיות מעשרה מאמרות שבהן נבראת הארץ בששת ימי בראשית, היתה חוזרת לאין ואפס ממש כמו לפני ששת ימי בראשית ממש, וז"ש האר"י ז"ל שגם בדומם ממש כמו אבנים ועפר ומים יש בחי' נפש וחיות רוחנית,

דיבור ממש (שהיא בחינתה של הספירה העשירית הנקראת ספירת המלכות), שורש מציאותו היא המחשבה, ספירת החכמה העליונה.

ומה היא המחשבה העליונה המלובשת בנבראים? כמו שאנו רואים בגשמיות שכל דבר מלאכה קדמה לו מחשבה תחילה שהיא תכלית מציאות הדבר הזה, כן כל הברואים למיניהם בכל העולמות כולן אשר הם דבר ה', המחשבה שבהם אשר היא תכלית בריאתם, היא האופן שיתגלה על ידם כבוד מלכותו ית' ויתהוה על ידם נחת רוח לבורא ית"ש.

ואמנם כמו שהחכמה שבדיבור נגלה מתחילה בשלימותו רק למדבר עצמו, ואמנם השומע את הדיבור נצרך לו יגיעה ועמל להבין את העומק שבדיבור, כי רק חלק עשירי מהמחשבה יוצא לחוץ בדיבור[ב], כך עבודתינו היא לגלות את השכל העליון שנמצא בנבראים, עד שיראה בנבראים כח דבר ה' המחיה אותם, ולא יראה בהם מציאות נפרדת לעצמם ובכך אנו מתקנים אותם.

הוספות והערות

דהיינו בחי' התלבשות אותיות הדבור מעשרה מאמרו' המחיות ומהוות את הדומם להיות יש מאין ואפס שלפני ששת ימי בראשית, ואף שלא הוזכר שם אבן בעשרה מאמרות שבתורה, אעפ"כ נמשך חיות לאבן ע"י צירופים וחילופי אותיו' כו'.

ב. ראה בס' **דגל מחנה אפרים** בליקוטים לפ' תצוה, וז"ל, וזה גלוי שהדיבור הוא חלק עשירי מן המחשבה כי אי אפשר לדבר מה שחושב כו' ע"ש. ובס' **מאור עינים** בליקוטים ד"ה ואל אישך תשוקתך כו' בענין תלמיד המקבל מרבו על ידי דיבור כתב וז"ל, והנה הדיבור הוא המלמד רק עשירית, כי הוא חלק עשירי, או כשהוא יותר מבין הוא חלק שביעי כו' ע"ש. ובקונטרס **חינוך הבנים** דכ"ד ע"ג כתב וז"ל, כי הדיבור פה הוא רק חלק עשירית מהמחשבה, דמה שהמחשבה מחשבת בשעה אחת צריך בדיבור פה עשרה שעות כידוע, ויציבא מלתא גם על פי חכמת האמת, דהנה הספירה הראשונה הוא בחינת מחשבה הקדומה, ומלכות הוא דיבור פה כידוע בתיקוני זוהר דף י"ז [הוא שם בהקדמת פתח אליהו מלכות פה כו'] והרי מספירה הראשונה עד ספירות המלכות הם עשר בחינות, והיינו לפי שהפה כבר נתרחק מהמוחין שבראש לכך כבר נתמעט שם הארת השכל במקצת כו' ע"ש. עוד איתא בליקוטיס לס' דמ"א לפ' נצבים ד"ה איתא בתיקונים וז"ל, דאיתא ברמב"ם דהדיבור הוא חלק יו"ד מהמחשבה ולכך הדיבור הוא טפלה לגבי המחשבה ע"ש. (מובא במקור מים חיים ע"ס בעש"ט עה"ת).

פרק א׳

על ידי דבורים בקדושה מתעלים ניצוצות הקדושים

ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד. יש לפרש בזה בדרך רמז מה שחנני ה׳ ברחמיו וברוב חסדיו כי ידוע כולם בחכמה עשית (תהלים קד כד) **שכל הדברים בחכמה נבראו ונעשו והתיקון שלהם הוא גם כן על ידי חכמה, היינו כשמדבר דבורים וצירופי אותיות מחכמה בזה הוא מעלה כל הניצוצות קדושים התחתונים הנתונים בשפלות, ובזה ממשיך להם אור ומאירים מחשבותם.**

וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד. יש לפרש בזה בדרך רמז מה שחנני ה׳ ברחמיו וברוב חסדיו, כי ידוע כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ (תהלים קד, כד) **שכל הדברים בחכמה נבראו ונעשו, והתיקון שלהם הוא גם כן על ידי חכמה.** כל מציאות העולמות בריאה יצירה עשיה, הם אותיות, דכל מציאות אלוקית כשהיא נרגשת לתחתונים באיזה אופן שהוא נקראת אותיות, כי האותיות הם הופעות הכוחות הרוחניות לידי גילוי (וכל אות היא אופן אחר של התהוות האלוקות לידי גילוי כפי צורתה והגייתה).

ואותיות אלו אינן מציאות גשמית, אלא כאשר האדם יחקור את מציאות חיותו, יראה כי מציאותו העצמית נרגשת בכל מחשבה והרגש העוברים בשכלו ולבו וכליותיו, שהם רצונותיו מאוייו ושאיפותיו. וכל רצונות ותשוקות אלו הם חלק מהאותיות של עולמות הבריאה יצירה עשיה, דכח המחשבה הוא מעולם הבריאה ומשם שורש כל אותיות המחשבה שחולפים בו, וכח ההרגש הוא מעולם היצירה נקרא אותיות מעולם היצירה, וכח המעשה שהוא גילוי המחשבות וההרגש והרצונות לחוץ הוא מעולם העשיה, ושורש כולם הם חיות אלקותו ית׳ שנתפזר כביכול בניצוצות הקדושים לכל העולמות, וצריך להעלותם לשרשם וליחדם ביחוד שמו ית׳ג.

הוספות והערות

ג. דברים אלו שכתבנו מיוסדים על דברי המאור עינים וזלה״ק (השמטות ד״ה ויתרון): אמרו רז״ל יודע היה בצלאל לצרף האותיות שנבראו בהם שמים וארץ, דכתיב (תהלים ל״ג, ו׳) בדבר ה׳ שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם נמצא הכל נברא על ידי האותיות שהוא הדבור של

היינו כשמדבר דברים וצירופי אותיות מחכמה, בזה הוא מעלה כל הניצוצות קדושים התחתונים הנתונים בשפלות האותיות המחיות את הנבראים נקראים ניצוצות קדושים, והניצוצות שעדיין לא באו על תיקונם נתונים בשפלות, כביכול מרוחקים הם מהחכמה העליונה, והנה עבודתינו היא ליחד את הדיבור שהם האותיות שבנבראים עם המחשבה, ולצורך כן הקב"ה מסר לישראל את כח הדיבור אשר הוא קבוע בפה של ישראל[ד], וכאשר ישראל מדברים דברי תורה ותפילה מחכמה, או אפילו כשמדברים דברים מעסקי עניני עוה"ז[ה] ומכוונים

הוספות והערות

הקודשא בריך הוא, ולכן נקרא על ידי האותיות שהוא הדבור של הקודשא בריך הוא, ולכן נקרא האותיות שהוא הדבור בסוד אשה יראת ה', שכל ההולדות היו על ידי הדבור באותיות, וכן האדם בדבורו מוליד תענוג בעולמות שהדבור נקבע בפה של ישראל כמבואר בספר יצירה קבען בפה, ואמר בזוהר ולאמר לציון עמי אתה אל תקרי עמי אלא עמי בשותפי ,כגוונא דאנא במילולא דילי עבדית שמיא וארעא אוף הכי אנת כו', ונמצא כל ההולדות הם על ידי הדבורים וכל התענוגים הם נכללים באותיות כי בהם נברא הכל, והנה יש סיגים המעורבים באותיות וענין הדבר מפני שרצה יתברך שמו שיהיה הבחירה בעולם לטוב ולהפכו, והאדם צריך לבחור כמ"ש (דברים ל', י"ט) ובחרת בחיים ולברור הטוב מהסיגים על דרך (תהלים י"ח, ל"א) אמרות ה' צרופה שצריך לצרף וללבן האותיות עד אשר יהיו זכים וברים, כי על דרך משל כמו האשה כל ימי נדתה היא בריחוקה ובהסתרת פנים, כי אפילו להסתכל בה היא פגם גדול כנודע עד אשר תטהר מדמה וספרה לה ז' נקיים ואחר תטהר להתייחד עם אשה כגוונא דא הדבור נקרא אשה כאמור, בעוד שהסיגים מעורבים נקרא נדה נ"ד ה' כי ה' מוצאות הפה הם בריחוק ובהסתר פנים על דרך (דברים ל"א, י"ח) ואנכי הסתר אסתיר פני ואין יכולים להתקשר ולהתייחד עם הבורא ב"ה הנקרא בועליך עושיך ה' (ישעיה נ"ד, ה'), עד אשר יסירו הסיגים ונשארו מטוהרים לבעל הוא הקודשא בריך הוא, ואז הקודשא בריך הוא מתייחד ושוכן באותיות ומביא חיות הקודשא בריך הוא בהם, ונמצא ממלא כל העולמות תענוג מחיותו יתברך שמו.

ד. כן מבואר בדברי המאור עינים המובאים לעיל בהערות,"שהדבור נקבע בפה של ישראל כמבואר בספר יצירה קבען בפה, ואמר בזוהר ולאמר לציון עמי אתה אל תקרי עמי אלא עמי בשותפי ,כגוונא דאנא במילולא דילי עבדית שמיא וארעא אוף הכי אנת כו',״ וכן מבואר בהמשך דבריו הקדושים שם, עיי"ש, והוא מיוסד על מאמר אליהו זכור לטוב "מלכות - פה".

ה. ראה **מאור עינים** (ליקוטים, ד"ה לא ייעף): והנה כשהאדם מתפלל ולומד ומדבר דבורים באותיות זה נקרא אבנים, כי האותיות נקראים אבנים, אמנם ידע האדם שבאמת לאו דוקא כשלומד ומתפלל הוא בא לאותיות, רק אפילו בכל דבר שעושה הכל הוא על ידי אותיות, והכל הוא עבודה צורך גבוה כי כל פעל ה' למענהו רצה לומר מה שברא לכבודו בראו, ואצל

בכל תיבה ותיבה את יחוד שמו הגדול באמונה שהכל ממנו ית״ש׳ (או בכוונות עמוקות כדרכי הצדיקים), אזי מעלים הם ניצוצות הקדושים שבעניני עוה״ז ובנבראים הגשמיים האלו - לשרשם, **ובזה ממשיך להם אור** מאיר בניצוצות הקדושים את

הוספות והערות

הקודשא בריך הוא כבודו והוא הכל אחד, נמצא הכל גילוי אלהותו שהוא כבודו, וכאמור כשעושה אפילו משא ומתן הוא על ידי דבור שהוא על ידי אותיות, ונמצא על ידי משא ומתן מוציא כ״ב אותיות ומביאם בעולם לתקנם ,וזהו סחורה רצה לומר דבר המקיף סחור סחור כי הכל נעשה על ידי אותיות והכל נברא על ידי אותיות נמצא האותיות מקיפין הכל, ונקרא סחורה שהאדם מסתחר ומוציא ומביא אותיות כאמור, אך מי שאינו מבין סובר שרק בתפלה או בלימוד הוא עבודה שמדבר אותיות קדושים, אבל האמת הכל שקול רק שהענין השני הוא מגושם מחמת החומר ואין מסתכל בו מחמת שהחומר מפסיק, כמו שאמר מורי ותקח לו תיבת גומא (שמות ב׳, ג׳) רצה לומר שלקחה תיבות ודבורים שהם גו מ״ה, שמ״ה היא התיקון, שהאדם צריך להיות מה ואין ובא א׳ במקום ה׳ שהוא אלופו של עולם ששורה במה, רק ותחמרה בחמר שהוא חומר שכיסה ונתעלם על ידי החומר ותשם בה את הילד אלו ישראל ילד שעשועים ותשם בסוף המדריגות כדי שמהם יעלה למעלה, כאשר יבואר לקמן, על שפת והוא נתקן על ידי הדבורים, היאור היה אור שיו״ד שכליים הם בדבור כנודע ודי למבין.

ו. ראה מאור עינים (פרשת לך לך ד״ה לך לך): לך לך פירש רש״י להנאתך ולטובתך. הנה אמרו רז״ל פסוק האמנם אלם צדק תדברון ג׳ מה יעשה אדם בעולם הזה ישים עצמו כאלם יכול אף בדברי תורה תלמוד לומר צדק תדברון דנודע מה שכתוב (תהלים נ״א, י״ז) אדני שפתי תפתח, כי הבורא ב״ה מלא כל הארץ כבודו לית אתר פנוי מיניה אך שכבודו הוא לשון לבושיה כנודע שהוא יתברך מלובש בכל דבר ובחינה זו נקרא שכינה ששוכן בכל דבר והוא השם אדנ״י ברוך הוא וברוך שמו, ונקרא גם כן עולם הדיבור, כי בדבר ה׳ שמים נעשו ובאורייתא ברא קודשא בריך הוא עלמא דהיינו בעשרים ושתים אותיות התורה עולם הדיבור נבראו כל הנבראים, ואיתא בספר יצירה קבען בפה האדם, וזהו אדני שפתי תפתח, ולכן אמרו רז״ל ששקול לשון הרע כנגד עבודה זרה וכו׳, כי כשמדבר לשון הרע אינו מאמין שדיבורו הוא עולם הדבור מדת אדנות, וזהו אשר אמרו ללשונינו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו כמבואר אצלנו במקום אחר, וזהו ישים עצמו כאלם, פירוש עצמיותו דהיינו שלא ידבר שום דיבור רק כשיאמין שמחמת עצמו הוא אלם רק שדבורו הוא עולם הדבור מדת אדנ״י כנ״ל, ואמר יכול אף בדברי תורה לא ילמוד רק כשמאמין כנ״ל, תלמוד לאמר צדק תדברון מצוה ללמוד אף שלא לשמה, וזהו שאמרו רז״ל השח שיחה בטילה עובר בעשה שנאמר ודברת בם ולא בדברים בטלים, ולכאורה איך אפשר שלא ידבר שום דבור רק דברי תורה כנשמע מלשון ודברת בם כו׳, אך הפירוש הוא כך ודברת בם רצה לומר כל מה שתדבר תאמין שאתה מדבר עם התורה שדבורה הוא עולם הדבור כ״ב אותיות התורה כנ״ל, וכשמדבר בהנהגת העולם אל יחוש כי באורייתא ברא

אור החכמה, (ובכך שישראל מעלים את הנבראים הם ממשיכים אור לנפשותיהם עצמם, מכיון שנפשות בני ישראל היא מאותיות התוה"ק וכשמעלים את אותיות שנבראים לשרשם הפרטי שהוא באותיות נפשות ישראל אז ממשיכים אור גדול לעצמם), **ומאירים מחשבותם** מכיון שכל המחשבות העוברים בלב האיש ישראל הם מניצוצות השבירה, ועל ידי שאדם מעלה את הניצוצות הקדושים לשרשם הוא מאיר את הניה"ק שבשבירה, על ידי כן מזדככים המחשבות אשר בו שהם המחשבות של הניצוצות הקדושים שבו.

פרק ב'

עיקר תכלית העבודה הוא להעלות השכינה

וזה יש לפרש שמרומז בפסוק שמן זית הוא החכמה כידוע זך היינו הכ"ב אותיות התורה וה' אותיות מנצפ"ך כפולים הם מספר ז"ך והיינו על ידי שמדבר צירופי אותיות הקדושים בחכמה שהיא בחינת שמן זית אז כתית למאור היינו מה שהיה מתחלה כתית ומעוך ונמוך ממשיך לו אור שהתחיל להאיר מגו חשוכא ושורש הכל הוא להעלות נר היינו השכינה הנקרא נר כמו (משלי ו כג) **כי נר מצוה וגם נשמת האדם נקרא נר כמו** (משלי כ כז) **כי נר ה' נשמת אדם ועיקר הוא להעלותם לבחינת תמיד שהוא בחינת ארבע אלפין שהם מן ארבע אהי"ה שהוא בחינת תמיד והיינו שהוא מעלה אלופו של עולם שהוא השכינה כביכול הנקראת נר לבחינת ארבע אלפין של ארבע אהי"ה ונעשה ה' אלפין ועל ידי זה נמתקו הדינים בשורשן ויש בזה עוד רמז אל כוונת הקטורת** (שמות ל לד) **ויאמר ה' אל משה עיין שם.**

הוספות והערות

קודשא בריך הוא עלמא ובאורייתא מתנהג עלמא שכל העולמות מתנהגים על ידי כ"ב אותיות התורה עולם הדבור, רק שיאמין זה כנ"ל, אבל כשמדבר לא לשום הנהגת העולם זהו נקרא דברים בטילים:

וזה יש לפרש שמרומז בפסוק, שמן זית הוא החכמה כידוע (זוה"ק ויקרא ז' ע"ב), **זך היינו הכ"ב אותיות התורה וה' אותיות מנצפ"ך כפולים הם מספר ז"ך, והיינו** שמצוה התורה ליחד את השמן עם הז"ך, כלומר **על ידי שמדבר צירופי אותיות הקדושים בחכמה שהיא בחינת שמן זית** כל דיבור הוא צירוף של כמה אותיות, וזה מורה על תיקון הניצוצין, כי שבירת הכלים היתה התרחקות שבעת המידות מהחכמה, ומכיון שהכלים הם האותיות, נמצא כי השבירה היא פרידת האותיות זה מזה באופן שאין ניכר החכמה שבהם, שהם אותיות נפרדות, וצירופן לתיבות שלימות שהחכמה שורה ומתגלה בהם היא תיקונם, **אז כתית למאור, היינו מה שהיה מתחלה כתית ומעוך ונמוך** דשבירת הכלים דהיינו האותיות היא התרחקותם מהחכמה המחיה אותם, ושבירתם היא מיתתן כמו שבהפרד הנשמה מהגוף נקרא הגוף מת, ועתה מה שהיה שהיה שבור עד עתה **ממשיך לו אור שהתחיל להאיר מגו חשוכא** וכמבואר לעיל "ובזה ממשיך להם אור ומאירים מחשכותם".

ושורש הכל עיקר ושורש העבודה הזאת להעלות הניצוצות, **הוא** בכוונה ובתכלית והשתוקקות **להעלות נר, היינו השכינה הנקרא נר כמו** (משלי ו כג) **כִּי נֵר מִצְוָה** דהשכינה היא ההארה והחיות של הקב"ה באותיות הדיבור שעל ידם, שהם מתגלים בכל העולמות, הקב"ה שוכן בתחתונים, והם בבחינת אשה המגלה את כוחות בעלה, וכשמעלים את האותיות לחכמה אזי מתקנים את אור השכינה בעולם ששורה באותיות, **וגם נשמת האדם נקרא נר כמו (כי)** (משלי כ, כז) **נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם** הנשמה היא השכינה הפרטית שבכל אדם ואדם.

ועיקר הוא להעלותם לבחינת 'תמיד', שהוא בחינת ארבע אלפין שהם מן ארבע אהי"ה שהוא בחינת תמיד[ז] דהשם אהי"ה שהוא שם הכתר יש בו ארבע אותיות כנגד ארבע העולמות, והוא שורש החיות של ארבעת העולמות הללו, והבחינה זו שהיא למעלה מהשינויים שבעולם שנה ונפש, שהם השינויים הבאים מצד העולמות כפי שנתרבה או נתמעט גילוי אלקותו ית', משא"כ בשורש

הוספות והערות

ז. במהדו' פאר מקדושים ציינו לפרי עץ חיים (שער הקריאת שמע פרק יט): הענין, כי הכתר של לאה אינה נעשית רק אחר עשיית המוחין, והוא, כי המוחין שלה הם ד' שמות אהי"ה, וד' אלפין שלהם הם מתעלים על המוחין, ונעשין כתר אל לאה. והנה אל"ף, גי' קי"א, וד' פעמים הוא תמ"ד. והוא סוד עולת תמיד, כי תמ"ד חסר י' כתוב, וזה סוד ויעקב איש ת"ם. והד' הנשארת מן תמ"ד היא המלכות העשירית שבה, שנכנסת תוך רחל, בסוד עקב ענוה יראת ה',

כל העולמות דהיינו שם אהי"ה אין שם שם שינוי, שהרי מצד אמיתות אורו ית' שמקיים את כל העולמות אין שום שינוי, והשינוי הוא רק מצד הגילוי וההסתר לגבי הנבראים.

והיינו שהוא מעלה אלופו של עולם שהוא השכינה כביכול הנקראת נר

הקב"ה מתגלה בכל עולם ועולם מארבעת העולמות ואותו האור שהוא החיות והאור האלוקי של כל עולם ועולם נקרא אלופו של עולם, **לבחינת ארבע אלפין של ארבע אהי"ה**, כשמיחדים את השכינה בשרשה על ידי העבודה של יחוד האותיות בחכמה, אזי כביכול מחברים את חיות אלקותו ית' בעוה"ז, שיתגלה ויראה לעין כל, איך הוא חד עם מציאותו ית' כפי שקיים בתמידות בשורש השרשים מצד החכמה שאין בה שינוי לעולם, ומתברר איך שאלקותו ית' הוא חי וקיים בלי שום שינוי בכל בחינה ובחינה של עולם שנה ונפש, **ונעשה ה' אלפין** המורה על גילוי ית' בכל בכל העולמות[ח], **ועל ידי זה נמתקו הדינים בשורשן, ויש בזה עוד רמז אל כוונת הקטורת** (שמות ל, לד) **ויאמר ה' אל משה עיין שם**[ט]:

הוספות והערות

ומתלבשת בה. ובמלכותו תכוין מלכות ו', שהיא לאה הנקרא מלכות דזעיר אנפין, הנקרא לעולם - הם סוד ו"ק שלה, אחר אשר כבר ידעת כי ז' תחתונות שלה הוא ס"ג, והנה בריבוע ומלואו הוא קס"ו, וי' אותיות, הוא במנין קע"ו כמנין לעולם:

ח. ראה **דגל מחנה אפרים** (בליקוטים ד"ה כל המשמח): שמעתי מאא"ז **זללה"ה** כי אין לך כל דיבור קטן וגדול שאין בו אלף. פירוש כשאדם רוצה לדבר איזה דיבור דרך משל גא בא או גא בא, ובאלף יש חמש אלפין פירוש בכל א' של דיבור יש בו חמשה אלפין והבן:

ועוד שם (פ' לך): קבלתי מאדוני אבי זקני נ"ע ריב"ש זלה"ה, אלף הוא ה' אלפי"ן וצריך להבין זה היטב כי דבריו הקדושים צריכים לפניי ולפנים:

וראה עוד חסד לאברהם (בליקוטי הרר"ב ז"ל): ויאמר אלהים יהי אור וגו', מאמר **הבעל שם טוב** שיש ה' אלפין בשירת הים אמר אויב ארדוף אשיג אחלק, וה' אלפין שבחמש פעמים אור, אלפי"ן לשון לימוד, לזה חמשה אלפין שגם הם יאירו, ומאירים בתוכם ומתמתקים:

ט. ראה שם (פרשת כי תשא ד"ה ויש): ידוע בכוונת הקטורת (עיין בספר כליל תפארת) כי מה"ש במילואו הוא מספר מות ונמתק ונעשה האמת עיין שם, ולכך משה היה כלול בו שני בחינות טוב שהוא האמת ורע גמור שהוא מות ולכך הם לא הבינו ולא הסתכלו אל האמת וראו רק הבחינת הרע שהיה בו, והיינו הצירוף של מות הרומז בשמו, ולכך והביטו אחרי משה היינו שלא הסתכלו רק בבחינת אחורים של משה וחשדוהו גם באשת איש כנ"ל שהיה נולד בבחינת כל המדות רעות, אבל כאן כשהוריד הלוחות מן השמים כתיב ויראו בני ישראל כי קרן עור פני משה על דרך (בראשית רבה כ כט) בתורתו של ר' מאיר היה כתוב כתנות אור בא', וזהו

הוספות והערות

הרמז כי קרן היינו האיר אור פני משה שעשה מן בחינת רע שלו שהוא עור אור בא׳, ודבק עצמו אל בחינת האמת שבו שהוא אור פני מלך חיים, וזהו והשיב את המסוה על פניו כי מסוה הוא מספר אלף על דרך ואאלפך חכמה היינו שהיה מדבק עצמו לחכמה אמיתית.